

Posudek vedoucího bakalářské práce Anety Míškové „Škola, rodina, volný čas a hodnoty pražských žáků – změny v průběhu dvaceti let“

Autorka přijala nabídku replikovat dotazníkové šetření, které jako součást širších výzkumů provedla Pražská skupina školní etnografie v letech 1991 a 2002. Data, která pro svou bakalářskou práci sebrala, tak umožňují srovnání žákovských souborů ze stejných pražských škol v průběhu dvaceti let.

Autorka pracovala s původním dotazníkem, který mírně upravila. Tematický záběr dotazníku a množství získaných dat jsou ovšem mnohem širší, než mohla v bakalářské práci obsáhnout. Proto se zaměřila pouze na některá témata – především na volbu další vzdělávací dráhy, na míru zájmu rodičů o dění ve škole a o školní přípravu, na způsoby trávení volného času a na hodnotové orientace.

Tomu také přizpůsobila výběr literatury. Za určitou slabinu práce snad lze považovat nízký počet titulů, se kterými pracovala, a také to, že se omezila na literaturu pouze českou. Na druhé straně jde o práci především empirickou a autorka dala přednost nalezení srovnatelných výzkumů před literaturou hlouběji teoreticky založenou.

Zvolenou literaturu prezentuje přehledně a výstižně. Oceňuji, jak při tom důsledně sleduje témata, která jsou předmětem jejího zájmu v empirickém výzkumu.

Při zvoleném tématu byl design výzkumu včetně nástroje sběru dat do značné míry předpřipraven. Přesto zůstává mnohé, na čem autorka prokázala vlastní kompetenci. Velmi dobrou práci odvedla ve všech fázích výzkumu. Připomínám, že zpracování dat zahrnovalo také kódování otevřených položek, při němž bylo třeba nově adaptovat dříve použitý systém kategorií. Po pečlivém zpracování dat provedla náležitá srovnání časových řad ve zvolených oblastech a odpovídajícím způsobem je popsal. Její závěry jsou spíše shrnutím toho, co zjistila, případné interpretace důvodů změn jsou spíše zdrženlivé.

V rámci Diskuse důsledně porovnává své nálezy s výzkumy prezentovanými v literární části. Zároveň si je dobře vědoma důvodů, ze kterých je srovnatelnost různě koncipovaných výzkumů omezená.

Práce předestírá paletu fenoménů (změn) v různých oblastech života žáků a žákyň předposledního ročníku základní školy. Je svého druhu výzkumným sdělením, které lze dobře využít pro komparace s jinými výzkumy nebo pro další hlubší analýzu proměn žakovství v českém prostředí.

Z pozice vedoucího práce musím vyzdvihnout zodpovědnost, s jakou studentka k práci přistupovala. Navíc pracovala velmi samostatně, z konzultací si vždy dokázala vzít to podstatné, využít to při dalším postupu nebo zapracovat do textu práce.

Výsledkem je podle mého názoru velmi solidní text, který splňuje požadavky na bakalářskou práci spíše nadstandardní měrou a který proto doporučuji k obhajobě.

V Praze 10. června 2013

PhDr. Miroslav Rendl, CSc.